

ZBLIŻAJĄ SIĘ GLOBALNE OBCHODY 100-LECIA MIĘDZYNARODOWEJ UNII ASTRONOMICZNEJ

W 2019 roku Międzynarodowa Unia Astronomiczna (IAU) będzie obchodzić swoją setną rocznicę (IAU100), a także stulecie astronomicznych przełomów, które ukształtowały naukę, technologię i kulturę. Trwające przez cały rok obchody mają na celu także wskazanie, jak istotna jest astronomia jako narzędzia w edukacji, rozwoju i dyplomacji.

Wraz ze 100 ustanowionymi krajowymi komitetami IAU100 i ponad 700 wydarzeniami w 72 krajach zarejestrowanymi do tej pory, IAU przygotowuje się na rok pełen ciekawych projektów.

Obchody rozpoczną się prawdziwie globalnym piknikiem astronomicznym 100 Hours of Astronomy (100 godzin astronomii 2.0), który odbędzie się od 10 do 13 stycznia 2019 r. W ramach rozciągniętego na cztery dni i trzy noce wydarzenia zapraszamy miłośników astronomii, astronomów zawodowych i całe społeczeństwo do podzielenia się swoją wiedzą i entuzjazmem dla astronomii. Aktualnie zarejestrowanych jest ponad 250 wydarzeń w 50 różnych krajach. Społeczności z całego świata nadal mogą dołączyć do tego wspólnego projektu popularyzacji astronomii w społeczeństwie.

Globalna społeczność astronomiczna zgromadzi się w celu świętowania rocznicy założenia IAU podczas International Astronomical Union 1919-2019: 100 Years Under One Sky – konferencji, która odbędzie się 11-12 kwietnia 2019 r. w Pałacu Akademii w Brukseli (Belgia). Ceremonia 11 kwietnia zgromadzi setki uczestników, w tym wybitnych naukowców, wysokich rangą przedstawicieli administracji, reprezentantów przemysłu, polityków i zdolnych młodych badaczy. Udział wezmą m.in. Laureaci Nagrody Nobla – Ben Feringa i Brian Schmidt, astronauta Chiaki Mukai (JAXA) i John Grunsfeld (NASA), Dyrektor Generalny ds. Badań i Innowacji Komisji Europejskiej – Jean-Eric Paquet, krytyk literacki i kulturalny – Maria Popova.

Wydarzenia zaplanowane na rok 2019 obejmują zróżnicowany zestaw projektów, które zainspirują każdego i pomogą w realizacji celów tematycznych IAU100. Projekty globalne, takie jak wystawa Above and Beyond, pozwolą miejscom wystawowym na całym świecie na dostosowanie jej zawartości do lokalnych potrzeb budżetowych. W ramach Einstein Schools (w obszarze tematycznym IAU100: „100 lat ogólnej teorii względności: zaćmienie”) oraz Open Astronomy Schools (w obszarze tematycznym „Astronomia w edukacji”), nauczyciele znajdą kreatywne wsparcie we wprowadzeniu swoich uczniom na następny poziom zaangażowania. Inne programy, takie jak Inspirujące gwiazdy (obszar tematyczny „Astronomia dla wszystkich”), czy Ciemne niebo dla wszystkich (obszar tematyczny „Astronomia jako naturalne i kulturowe dziedzictwo”), zachęcą odbiorców na całym świecie do wzięcia udziału w szerokim zakresie inicjatyw gromadzących międzynarodową społeczność astronomiczną „pod wspólnym niebem”.

W Polsce poza wybranymi światowymi projektami planowane są także projekty ogólnopolskie i lokalne, jak np. wizyty astronomów w szkołach, konkurs na aplikacje mobilne związane z kosmosem, czy narodowy konkurs na nazwę planety pozasłonecznej. Projekty te będą realizowane w różnych

okresach 2019 roku, szczegóły będą sukcesywnie zamieszczane w najbliższych miesiącach na stronie www.iau100.pl.

W roku 2019 w Olsztynie odbędzie dodatkowo 39. Zjazd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego (9-12 września). To duża konferencja naukowa będąca przeglądem bieżących badań kosmosu prowadzonych w Polsce, ale towarzyszyć jej będą różne wydarzenia popularyzujące astronomię w społeczeństwie, w szczególności związane z IAU100. Tuż przed tym wydarzeniem, w dniach 7-8 września 2019 r., w Olsztynie spotkają się liczne polskie organizacje zajmujące się tematyką astronomii i kosmosu, od dużych ogólnopolskich organizacji, po lokalne kluby astronomiczne.

IAU zdecydowała o wsparciu dla 21 specjalnych projektów IAU100, które są inicjatywami krajowymi lub lokalnymi w różnych miejscach na świecie i skupiają się na celach IAU100. Wśród tych projektów znajdziemy: akcje skupione na równości płci (Mozambik); wzmacnianie świadomości potrzeby ochrony ciemnego nieba (Irlandia i Holandia); astronomiczny koncert rockowy (Hiszpania); akcje popularyzacyjne na obszarach miejskich (Argentyna) i wiejskich (Brazylia, Indie, Mongolia, Sri Lanka, Zambia); szkolenia dla nauczycieli (Holandia, Węgry, Malezja, Palestyna, Rumunia, Słowacja, Ukraina); popularyzacja wśród osób starszych (Meksyk); konferencja we Francji; pikniki astronomiczne (Mongolia); edukacja wśród uchodźców (obóz dla uchodźców w Tindouf w Algierii); umożliwienie osobom z problemami ze wzrokiem doświadczenia zaćmienia Słońca (Chile i Argentyna); konkurs astrofotografii (Iran).

Mając równość wśród swoich podstawowych idei, IAU będzie kontynuować swój wkład w świat bez barier. Obchody będą podkreślać równość i zróżnicowanie poprzez dedykowane projekty specjalne, takie jak Dzień Kobiet i Dziewcząt w Astronomii obchodzony około 11 lutego oraz Inspirujące Gwiazdy, kierowana przez IAU inicjatywa zachęcająca do równouprawnienia w astronomii na poziomie naukowym, edukacyjnym i popularyzacyjnym.

Krzysztof Czart, Krajowy Koordynator IAU ds. Popularyzacji (IAU National Outreach Coordinator do Poland), zachęca kluby, organizacje, instytucje i osoby indywidualne do włączenia się do globalnego święta astronomii i zorganizowania własnych inicjatyw w ramach IAU100. Na początek może to być przykładowo inicjatywa w ramach 100 godzin astronomii 2.0 w któryś dzień w okresie 10-13 stycznia 2019 r., przy czym oczywiście niekoniecznie chodzi o piknik astronomiczny, mogą to być bardzo różnorodne inicjatywy, szczególnie że warunki pogodowe w Polsce o tej porze roku mogą nie być sprzyjające.

Warto też zwrócić uwagę, że poza globalną rocznicą stulecia Międzynarodowej Unii Astronomicznej mamy w przyszłym roku także polskie setne rocznice w tej dziedzinie – dodaje Krzysztof Czart.

Mowa tu o 100 lat tradycji miłośniczego ruchu astronomicznego (początki formowania się Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii) oraz 100 lat od wydania pierwszego numeru poprzedniczki „Uranii” – polskiego czasopisma o kosmosie, które jest jednym z najstarszych popularnonaukowych tytułów astronomicznych spośród obecnie ukazujących się na świecie, a także jednym z najstarszych polskich czasopism. Wydawcami „Uranii” są wspólnie Polskie Towarzystwo Astronomiczne zrzeszające zawodowych astronomów oraz Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii skupiające entuzjastów tej dziedziny. Stulecie będzie obchodzić także obserwatorium astronomiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – tłumaczy astronom.

Obchody setnej rocznicy IAU w 2019 roku będą stymulować ogólnoswiatowe zainteresowanie astronomią i nauką, dotrą do globalnej społeczności astronomicznej, od astronomów zawodowych i miłośników astronomii, po nauczycieli, uczniów, rodziny i całe społeczeństwo.

Międzynarodowa Unia Astronomiczna (IAU) jest międzynarodową organizacją astronomiczną, która

skupia ponad 13500 zawodowych astronomów z ponad 100 krajów świata. Jej misją jest promowanie i ochrona astronomii we wszystkich jej aspektach: badań naukowych, popularyzacji, edukacji i rozwoju – poprzez współpracę międzynarodową. IAU działa także jako uznane międzynarodowo ciało nadające oznaczenia obiektom astronomicznym i strukturom na ich powierzchniach. IAU została założona w 1919 roku. Jest największą na świecie organizacją dla astronomów zawodowych.

Źródło: IAU